

P r i k a z i

Ante Nazor/Zoran Ladić:

POVIJEST HRVATA: ILUSTRIRANA KRONOLOGIJA.

Multigraf, Zagreb, 2003, 487 str.

Početak 2003. godine hrvatska historiografija obogaćena je još jednom vrijednom knjigom pod naslovom «Povijest Hrvata: ilustrirana kronologija». Riječ je o kronološkom pregledu hrvatske povijesti od početka 7. stoljeća do naših dana, čiji su autori dvojica predstavnika mlađe generacije hrvatskih povijesničara, dr. Zoran Ladić i mr. Ante Nazor.

Iako naslovna sintagma «ilustrirana kronologija» sugerira da se radi o vizualno obogaćenom pregledu najznačajnijih događaja i osoba iz nacionalne povijesti, knjiga je konceptijski šire zasnovana i obuhvaća različite segmente života u četrnaestostoljetnoj povijesti hrvatskog naroda. No, ona je ipak prije svega politička povijest Hrvata u kojoj je sustavno i egzaktno izložen proces stvaranja državne zajednice i borba za očuvanje posebnog državno-pravnog položaja u višenacionalnim zajednicama. Na tragu istraživačkog pristupa suvremene povijesne znanosti, politička povijest umješno je dopunjena aktualnim društvenim, gospodarskim, kulturnim, prosvjetnim, vjerskim i znanstvenim događajima, kao i odgovarajućim utjecajima iz užeg i šireg okruženja.

Takav sadržajni okvir upućuje da je Povijest Hrvata u osnovi zamišljena i izvedena kao svojevrсна sinteza prethodnih sličnih izdanja, prije svega «Ilustrirane povijesti Hrvata» (Zagreb, 1971.) i «Kronologije: Hrvatska-Europa-Svijet» (Zagreb, 1996), ali kvalitativno unaprijeđena pomno izabranom dokumentarnom građom i bogatim ilustrativnim materijalom.

Kronologija događaja upotpunjena je mnoštvom citata iz povijesnih vrela, faksimilima dokumenata, te više od 700 fotografija i 48 zemljovida što joj, uz dokumentiranost, daje posebnu živost i zanimljivost.

Sadržaj je podijeljen u nekoliko zasebnih kronoloških cjelina, tradicionalno uvriježenih u hrvatskoj historiografiji: razdoblje VII.-IX. stoljeća, razdoblje IX. st. – 1102. godine, razdoblje 1102.-1526., razdoblje 1527.-1918., razdoblje 1918.-1941., razdoblje 1941.-1945., razdoblje 1945.-1991. i razdoblje 1991.-1995. godine. U prilogima u završnom dijelu kronologije sadržane su napomene autora, rječnik, kratice, kratak pregled događaja 1996.-2002. godine, kazalo osobnih imena, kazalo zemljopisnih pojmova te popis hrvatskih vladara.

Zahvaljujući istančanom odabiru najvažnijih događaja i osoba iz svakog pojedinog razdoblja, konciznoj interpretaciji te odgovarajućim dokumenatima i ilustracijama, izloženi sadržaj pruža objektivn i zanimljiv pregled hrvatske prošlosti. Uz znanstveno dosljednu akribiju, tome pridonosi i stručno utemeljen stav autora, koji povijesne događaje predstavljaju bez ikakvih subjektivnih predrasuda ili vrijednosne prosudbe. To posebno dolazi do izražaja u interpretaciji nekih prijepornih pitanja iz hrvatske povijesti, oko kojih postoje različita, pa i suprotstavljena stajališta. Autori ih predstavljaju suvislo i dokumentirano, uz navođenje prevladavajućih mišljenja o njima.

Znalački izbor i konzistentno predstavljen sadržaj upotpunjuje i zavidna tehnička opre-

mljenost djela. Povijest Hrvata raskošno je opremljena knjiga enciklopedijskog formata (33x24 cm), naročito pogodnoga za funkcionalno predočivanje kartografskih priloga i dokumentacijske građe. Štoviše, moguće je ustvrditi da zbog takvog formata, visoke kakvoće reprodukcije koloriranih priloga i općeg likovno-estetskog dojma predstavlja pravi knjižarsko-tiskarski pothvat.

Dodatnu odliku ove kronologije predstavlja i dvojezični tekst (usporedni slijed teksta na hrvatskom i engleskom jeziku), što je čini dostupnom za širok krug potencijalnih korisnika u Hrvatskoj i inozemstvu.

Sukladno izloženom, «Povijest Hrvata: ilustrirana kronologija» značajan je doprinos hrvatskoj historiografiji koja zbog svojih vrijednosti i stručne relevantnosti zaslužuje odgovarajuću pozornost i unutar geografskog kruga. Ona je pouzdan vodič kroz hrvatsku povijest koji, između ostaloga, može poslužiti i kao korisno nastavno sredstvo u školama te na taj način pridonijeti razumijevanju složene geoprostorne stvarnosti ovog dijela Europe.

Dane Pejnović